

Tina Hedlund, Aquanord
2005-11-16

Rapport

Elfisken Torvsjöån

Undersökningen utförd av
Tina Hedlund
Aquanord

Bakgrund

I den nedre delen av Torvsjöån har en flottledsrestaurering tidigare genomförts. En lokal inom den åtgärdade sträckan elfiskades för att se om restaureringen har gett någon positiv effekt på öringbeståndet. Lokalen har dock aldrig elfiskats tidigare, vilket gör att det inte finns några resultat att jämföra med. De två övre lokalerna som elfiskades har elfiskats tidigare (1986, -89, -91, -92) och syftet med elfiskeinsatserna i dessa lokaler var att jämföra resultaten mot tidigare år.

Material och metod

Elfiskena utfördes med hjälp av ett motordrivet elfiskeaggregat av märket Lugab. Ett elfiske utfördes den 2 augusti 2005 inom den flottledsrestaurerade sträckan ("Nedströms väg 90"). Lokalen placerades drygt 300 meter ovanför utloppet till Ångermanälven. Elfiskena i de två övre lokalerna ("Torvsjöån 1" och "Torvsjöån 2") utfördes den 28 september 2005. "Torvsjöån 1" är placerad ett hundratal meter ovanför resterna av en gammal bro. "Torvsjöån 2" är placerad strax nedanför vägbron vid Dammvik.

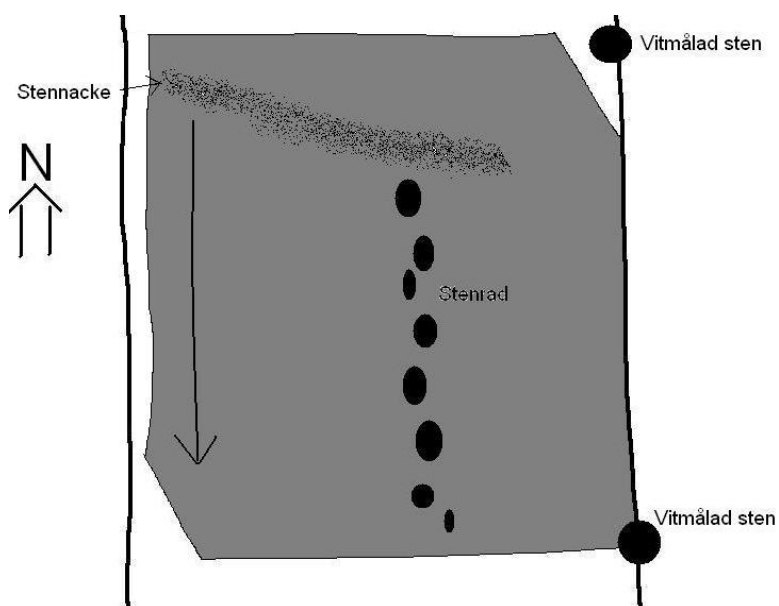
Figur 1. Karta över Torvsjöån med elfiskelokalernas placering. Lokalernas namn från norr till söder: "Torvsjöån 2", "Torvsjöån 1" och "Nedströms väg 90".

Lokalbeskrivning

Nedströms väg 90 (X:7130207 Y:1571172)

Elfiskelokalen placerades i anslutning till en stennacke som vid lägre vatten borde utgöra en ordentlig strömnacke. Nedanför denna nacke finns en rad med stora stenar i ån parallellt med stranden. Lokalens övre och nedre ände markerades med vit färg på två stenar. Torvsjöån är vid lokalen 19,5 m bred, men endast 18 av dessa var vid elfisketillfället möjliga att elfiska av pga. högt vattenstånd. Längden på den elfiskade lokalen är 30 m.

Eftersom vattenståndet i Torvsjöån vid elfisketillfället var högt uppgick medeldjupet på lokalen till hela 0,6 m och det maximala djupet inom de delar som elfiskades (se figur 2) uppgick till 0,9 m. Botten inom lokalen består till stor del av stora stenar och block (20-200 cm) och var nästan helt fri från algpåväxt. Omgivningen runt lokalen består av en björkdominerad blandskog.

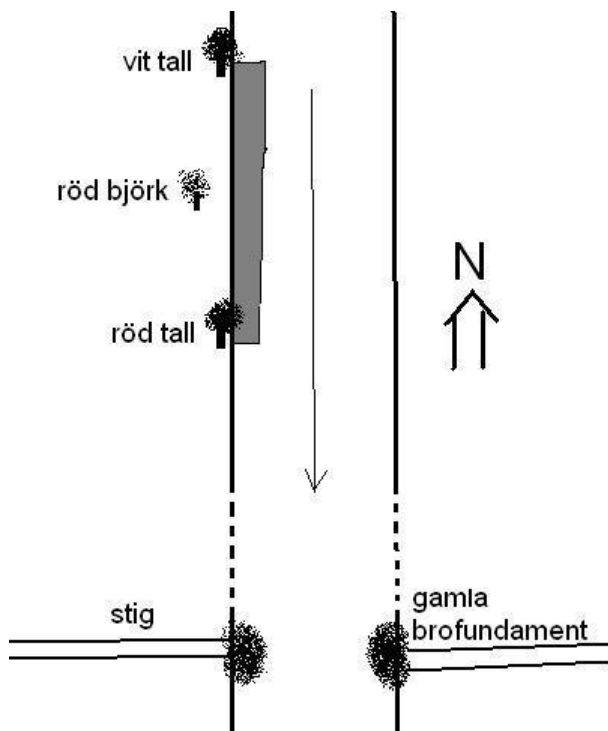
Figur 2. Ritning över lokalen "Nedströms väg 90".

Figur 3. Foto över elfiskelokalen "Nedströms väg 90". Fotoriktning: Från den nedre delen av lokalen och uppströms Torvsjöån.

Torvsjöån 1. (X:7133612 Y:1570762)

Den nedre av de två äldre lokalerna består av en rak strömsträcka ett hundratal meter ovanför resterna av en gammal bro. Botten består uteslutande av block, huvuddelen av dessa är i storleksklassen 40-200cm, men det finns även mindre block längs sträckan. Lokalen börjar vid en rödmarkerad tall på västra sidan bäcken. Den gamla lokalen slutade vid en rödmarkerad björk, men eftersom vattenståndet vid elfisketillfället var högt och det därför inte gick att elfiska mer än 3,5 m ut i vattendraget förlängdes lokalen till en tall som markerades med vit färg. Sträckan blev därmed 67 meter lång. Medeldjupet inom lokalen var 0,25 m med ett maximalt djup på 0,8 m. Eftersom endast strandkanten elfiskades av var andelen torra partier inom lokalen hela 30 %. Det fanns måttligt med både alger och mossor inom lokalen. Omgivningen består av en björkdominerad blandskog.

Figur 4. Ritning över lokalen "Torvsjöån 1".

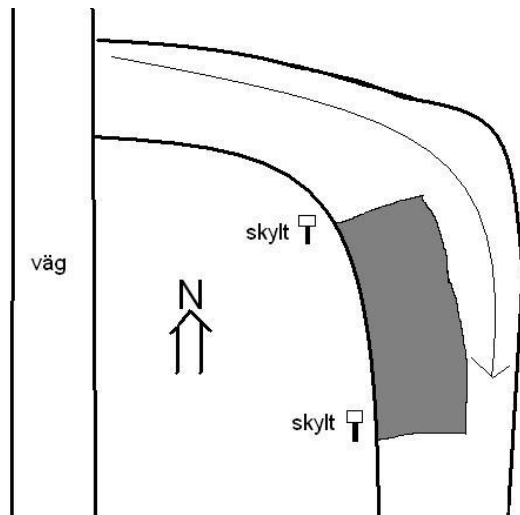

Figur 5. Foto över elfiskelokalerna "Torvsjöån 1". Fotoriktning: Uppströms lokalen Torvsjöån 1.

Torvsjöån 2. (X:7135771 Y:1570391)

Den övre av de två tidigare elfiskade sträckorna ligger placerad strax nedanför vägbron vid Dammvik. Både den övre och nedre avgränsningen av lokalen är markerade med skyltar. Vattenståndet var vid elfisketillfället högt. Den del av lokalen som elfiskades sträcker sig från den västra stranden till en rad med block som ligger parallellt med strandkanten ca 17,5 meter ut. Lokalen är 28,5 m lång, med ett medeldjup på 0,5 m och ett maximalt djup på 0,9 m. Botten består till största delen av block i olika storlekar (20-200 cm) men med inslag av grus och sten. Det finns mycket död ved i lokalen. Det fanns även mycket gott om mossa på lokalen och en del alger. Omgivningen består av en grandominerad blandskog.

Figur 6. Ritning över lokalen "Torvsjöån 2".

Figur 7. Foto över elfiskelokalen "Torvsjöån 2". Fotoriktning: Från nedre delen av lokalen och upp längs den västra stranden.

Resultat

Resultatet från elfiskena redovisas nedan samt i bilaga 1 (elfiskeprotokollen). Totalt fångades fem olika arter under elfisket 2005. Dessa var öring, harr, elritsa, stensimpa och abborre. Tabellerna 1, 2 och 3 visar vilka arter samt hur många individer av varje art som fångades vid de olika lokalerna. Dessutom visar de högra kolumnerna under vardera datum (fet stil) beräknade resultat på hur många individer av varje art som finns/100m² inom lokalen. Beräkningarna kan skilja sig åt mellan lokalerna beroende på antal elfiskeomgångar mm.

Tabell 1. Nedströms väg 90. Fet stil = antal individer/100m².

Antal elfisken	3	
Avfiskad yta m ²	513	
	Antal fångade individer	Antal/100m ²
Öring 0+	4	1,1
Öring >0+	0	0
Harr	1	0,2
Elritsa	5	1,0
Stensimpa	46	12,8
Abborre	2	0,5

Vid den flottledsrestaurerade lokalen ”Nedströms väg 90”, fångades fyra 0+ öringar, en harr, fem elritsor, 46 stensimpor samt två abborrar. Eftersom öring påträffades på lokalen utfördes tre elfiskeomgångar.

Tabell 2. Torvsjöån 1. Fet stil = antal individer/ 100m², obs = observation av fisk.

	1986-07-22	1989-09-12	1991-09-03	1992-10-08	2005-09-28
Antal omgångar	1	1	3	1	1
Avfiskad yta m ²	490	495	200	200	164
Öring 0+		1+2obs 1,1	1 0,5	3 1,5	
Öring >0+					
Harr	2 obs 0,4				
Elritsa	31 16,2		2 1,1		1 1,6
Stensimpa	12 8,2	Rikligt	120 62,9	15 25	7 14,2
Lake	1 0,4	1 0,4	1 0,5		
Abborre	1 0,5	1 0,4			

På lokalen ”Torvsjöån 1” fångades endast en elritsa och sju stensimpor. Vattnet var dock högt vid elfisketillfället vilket försvårade undersökningen. Eftersom bottensubstratet inom den elfiskade sträckan var lämplig för öring borde någon öring ha fångats eller observerats vid elfisket om de funnits inom sträckan, trots det höga vattenståndet. Det går dock inte att utesluta att dessa stod längre ut i vattendraget. Eftersom ingen öring eller harr påträffades utfördes dock endast en elfiskeomgång. Elritsan som fångades hade en skada på bakkroppen som kan ha orsakats av ett nejonöga vilket tyder på att även dessa kan finnas inom lokalen.

Tabell 3. Torvsjön 2. Fet stil = antal individer/ 100m², obs = observation av fisk.

	1986-07-22	1989-09-12	1991-09-03	1992-10-08	2005-09-28
Antal omgångar	1	1	3	1	1
Avfiskad yta m ²	514	481	250	250	499
Öring 0+			3	1,2	1 obs 0,8
Öring >0+		2	0,8	4	1,6
Harr	3+7obs	1,9		1	0,4
Elritsa	8	4,0		55	24,4
Stensimpa	16	10,4	Måttligt	246	113,4
Lake	2	0,8	2	0,9	1
Nejonöga			2	1,0	

I den översta lokalen, ”Torvsjön 2”, fångades en harr och 36 stensimpor. Eftersom den enda harren som fångades var stor (34,7 cm) och ingen annan harr eller öring observerades under elfisket, förutsattes det att den enda fångstbara harren inom lokalen var den som fångades och därmed utfördes endast en elfiskeomgång.

Sammanfattning

Lokalen ”Nedströms väg 90” som är flottledsrestaurerad var den enda lokal som öring återfanns på under elfisket. Men eftersom det tyvärr inte finns några data från innan åtgärderna utfördes om hur fiskbeståndet såg ut, går det inte att dra några slutsatser om restaureringsåtgärderna har gett någon positiv effekt på öringbeståndet. Däremot kan man konstatera att öringlek har skett inom sträckan, eftersom fyra årsyngel fångades vid elfisket.

Harrfångsterna var även de minimala vid elfiskena, endast en harr fångades på vardera av lokalerna ”Nedströms väg 90” och ”Torvsjön 2”. Inom samtliga tre lokaler finns det gott om ståndplatser för öring och harr i storleksklasserna från årsyngel upp till två eller treårig fisk. Avsaknaden av öring och harr inom lokalerna beror därför sannolikt på någon annan faktor. Delvis kan de dåliga fångstresultaten förklaras av det höga vattenståndet vid elfisketillfällena. Men varken ”Torvsjön 1” eller ”Torvsjön 2” har haft något stort harr- eller öringbestånd vid någon av de tidigare genomförda elfiskeomgångarna.